

VOLJA, SNAGA MIŠIĆA I PATOFIZIOLOŠKI PROCESI U OSOBA S NEUROMIŠIĆNIM BOLESTIMA*

RUŽA SABOL**, DAMIR MIHOLIĆ**, RENATA HOJANIĆ**

Primljeno: travanj 2003.
Prihvaćeno: srpanj 2003.

Stručni rad
UDK: 616.7

U ovom radu razmatrana je međupovezanost volje, hotimične motoričke aktivnosti i patofiziološkog supstrata u osoba s neuromišićnim bolestima. Ispitivanjem je obuhvaćen raspoloživ uzorak od 78 ispitanika s kroničnim neuromišićnim oboljenjem. Iz tog uzorka izdvojeno je prema stadiju funkcionalnih sposobnosti od V do VII, 35 kroničnih bolesnika. Ergometrijskim mjerenjima evaluirane su maksimalne statičke sile mišića segmenata ili funkcija ruke. Prikazane su metode istraživanja, te dobivene korelacije maksimalnih statičkih sila mišića i motiliteta korespondentnih kinezioloških segmenata šake u tri skupine bolesnika. Sadržaji iz kliničkih istraživanja diskutirani su u svjetlu suvremenih pristupa u edukaciji, liječenju i rehabilitaciji osoba s motoričkim poremećajima i kroničnim bolestima. U okviru metoda kliničke procjene, razmatrana je dimenzija volje u coping mehanizmima i sadržajima samoprocjene u subjekata, kao i kvalitete življenja osoba s neuromišićnim bolestima. Poseban osvrt učinjen je na mogućnosti primjene rehabilitacijske / asistivne tehnologije (rehabilitation / assistive technology), kao i na potrebe edukacije stručnjaka rehabilitatora u ovom području. Uz rezultate kliničkih istraživanja, prikazani su i neki aspekti osobnog iskustva osoba oboljelih od neuromišićnih bolesti. U tu svrhu navedeni su i citati iz knjige Branka Bizjaka «Oboreni pesimizam».

Ključne riječi: neuromišićne bolesti, motorički poremećaji i kronične bolesti, snaga mišića, volja, hotimična motorička aktivnost, kvaliteta življenja

Uvod

Neuromišićne bolesti

Neuromišićne bolesti spadaju u skupinu kronično progresivnih heredodegenerativnih bolesti osoba mlađe životne dobi, a dijele se na miopatije i neuropatije. Zajednička karakteristika i jednih i drugih je postepena funkcionalna slabost pojedinih mišića i mišićnih skupina, do potpune nepokretljivosti.

Klasifikacija ovih bolesnika temelji se na kliničkim kriterijima: distribucije oštećenja po mišićnim grupama, toku oboljenja, početku oboljenja, spolu i načinu nasljeđivanja. Gubitak mišićne snage klinički se manifestira kao statični

– neprogresivan ili brzi – progresivan koji dovođi do letalnog ishoda (Kovač, 2000). Prema kriterijima Swinyarda, Deavera i Greenspana (1957) osobe s neuromišićnim bolestima svrstavaju se u 8 funkcionalnih stadija sposobnosti: I. stadij – osoba se kreće gegavim korakom s izraženom lordozom, stepenicama se uspinje bez pomoći, a također i na ivičnjak; II. stadij – osoba hoda gegavim korakom s izraženom lordozom, aktivnosti uspinjanja su insuficijentne (treba pomoć za stepenice i ivičnjak); III. stadij – osoba se kreće teškim gegavim korakom s izraženom lordozom, ne može se penjati uz stepenice ili ivičnjak, ali može ustati sa stolca standardne visine; IV. stadij – osoba hoda teškim gegavim korakom s izraženom lordozom, nije sposoban ustati sa stolca standardne visine; V. stadij –

* Ovaj rad je pripremljen u okviru nastavka projekta »Suportivne terapije i razvojni potencijal života« podržanog od Ministarstva znanosti i tehnologije Republike Hrvatske. Voditelj projekta je prof. dr. sc. Miroslav Prstačić. / The paper has been prepared on the basis of research carried out within scientific project "Supportive Therapies and Life Potential Development" supported by the Ministry of Science and Technology of the Republic of Croatia. Principal investigator is Prof. Dr. Miroslav Prstačić.

** Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu